

प्रश्नसंच – सत्र ६ पेपर ८

'थांबा रामराज्य येतंय' हे दलित रंगभूमीवरील नाटक कोणी लिहिले होते?

- अ. संजय पवार
- ब. प्रेमानंद गज्वी
- क. प्रकाश त्रिभुवन
- ड. महात्मा फुले

'किरवंत' नाटकात एका ब्राह्मणाची कथा असूनही ते दलित रंगभूमीवरील नाटक का ठरते?

- अ. लेखक दलित आहेत म्हणून
- ब. नाटकात स्मशानाचे वर्णन आहे
- क. किरवंत हा व्यवसाय करणारे ब्राह्मण बहिष्कृत असतात
- ड. नाटकात अन्याय, उपेक्षेची वेदना, विद्रोह आहे

'कणसांचे मरणोत्सव' ही कविता कोणाच्या प्रश्नांवर प्रकाश टाकते?

- अ. शेतकऱ्यांचे प्रश्न
- ब. स्त्रियांचे प्रश्न
- क. दलितांचे प्रश्न
- ड. गरिबांचे प्रश्न

'सेनं सायी वेस' या शब्दांचा अर्थ काय आहे?

- अ. लमाण समाजाची प्रार्थना
- ब. साऱ्या जगाचे कल्याण कर ही प्रार्थना
- क. शुभाशीर्वाद
- ड. या शब्दांना काहीच अर्थ नाही

स्वातंत्र्योत्तर काळातील बेकारी, घर न मिळणे, अशांतता या समस्या सर्वप्रथम कोणी मराठी नाटकात मांडल्या?

- अ. वि. वा. शिरवाडकर
- ब. जयवंत दळवी
- क. विजय तेंडुलकर
- ड. मामा वरेरकर

सामाजिक आशयाची कविता सर्वप्रथम कोणत्या कवीने लिहिली?

- अ. केशवसुत
- ब. बालकवी
- क. विंदा करंदीकर
- ड. माधव ज्युलियन

'गोचाळलेल्या गावाचे अखेरचे गाणे' या शीर्षकातून कोणत्या अर्थाचे सूचन होते?

- अ. गावाचे गावपण संपणे
- ब. ग्रामीण जीवनातील प्रश्न
- क. गावातील शेतीप्रधान जीवन
- ड. गावातील अभावग्रस्तांचे जीवन

मराठीतील प्रायोगिक नाटके प्रामुख्याने कोणत्या रंगमंचावर सादर होत?

- अ. छबिलदास शाळेचा रंगमंच
- ब. शिवाजी मंदिर
- क. दामोदर नाट्यगृह
- ड. साहित्य संघ मंदिर

रेवती कोणाला 'चालते व्हा' म्हणते?

- अ. केशव
- ब. दिगंबरशास्त्री
- क. ढबूशास्त्री
- ड. वेदांतशास्त्री

'किरवंत' नाटकाचा शेवट काय सुचवतो?

- अ. सिद्धेश्वराचा पराभव
- ब. वासुदेवाच्या बंडखोरीचा पराभव
- क. रेवतीचा पराभव
- ड. मधूचा पराभव

कोणाच्या आईच्या अंत्यसंस्काराला सिद्धेश्वरशास्त्रींनी जाऊ नये असे वासुदेव सांगतो?

- अ. ढबूशास्त्रींच्या
- ब. केशवच्या
- क. दिगंबरशास्त्रींच्या
- ड. वेदांतशास्त्रींच्या

पाण्यासाठी वणवण भटकणाऱ्या, भुकेकंगाल असणाऱ्या माणसांची वेदना खालीलपैकी कोणत्या कवीच्या कवितेतून व्यक्त झाली आहे?

- अ. इग्नेशियस डायस
- ब. रमझान मुल्ला
- क. वीरा राठोड
- ड. हेमंत दिवटे

दलित रंगभूमीवरील नाटकांचे प्रयोजन काय असते?

- अ. सत्य, अहिंसेचा पुरस्कार
- ब. स्वातंत्र्य, समता, बंधुतेचा पुरस्कार
- क. दलितांची वेदना, विद्रोह, मानवता यांचे दर्शन
- ड. हिंदुत्वाचा प्रचार

वेदना, विद्रोह व मानवता या मूल्यांचा पुरस्कार करणाऱ्या कवितेचा प्रवाह कोणता आहे?

- अ. ग्रामीण साहित्य
- ब. स्त्रीवादी साहित्य
- क. दलित साहित्य
- ड. महानगरी साहित्य

खालीलपैकी कोणत्या कवीच्या कवितेतून महानगरातल्या माणसांच्या जगण्यातील अतर्क्यता व्यक्त झाली आहे?

- अ. अरुण कोलटकर
- ब. इंदिरा संत
- क. पु. शि. रेगे
- ड. माधव ज्युलियन

वासुदेव कोणत्या विचारसरणीच्या संस्थेत कार्यकर्ता आहे?

- अ. फुले-आंबेडकरवादी
- ब. गांधीवादी
- क. हिंदुत्ववादी
- ड. साम्यवादी

जातीने ब्राह्मण असूनही सिद्धेश्वरशास्त्रींच्या कुटुंबाची उपेक्षा का होते?

- अ. वासुदेवाच्या भांडखोरपणामुळे
- ब. सिद्धेश्वरांच्या स्वभावामुळे
- क. किरवंताचा व्यवसाय समाजाने अपवित्र मानल्यामुळे
- ड. दिगंबरशास्त्र्यांच्या दुष्टपणामुळे

ढबूशास्त्री कोणत्या संस्थेचे सभासद आहेत?

- अ. मराठी विज्ञान परिषद
- ब. मराठी व्यापार संघ
- क. गोरक्षा सेवा संघ
- ड. मुंबई मराठी साहित्य संघ

आभासी वास्तव व इलेक्ट्रॉनिक मिडियाची भाषा ही कोणत्या कवितेची वैशिष्ट्ये आहेत?

- अ. साठोत्तरी
- ब. नव्वदोत्तरी
- क. स्वच्छंदवादी
- ड. नवकविता

व्यावसायिक रंगभूमीला समांतर असणाऱ्या मराठीतील नाट्यचळवळीला कोणती रंगभूमी मिळाली?

- अ. रविंद्रनाट्य मंदिर
- ब. शिवाजी मंदिर
- क. छबिलदास शाळेचा हॉल
- ड. दामोदर नाट्यगृह

किरवंत असणाऱ्यांना जे दुःख भोगावे लागते त्यातून सुटण्याचा कोणता मार्ग वासुदेव सुचवतो?

- अ. किरवंत नसणाऱ्या ब्राह्मणाच्या मुलीशी लग्न
- ब. ब्राह्मणेतर मुलीशी लग्न
- क. ब्रह्मचर्य
- ड. किरवंताची सर्व घराणी निर्वंश करणे

ढबूशास्त्री वेदांतशास्त्रींच्या आईचे अंत्यसंस्कार का करत नाहीत?

- अ. पैसे कमी मिळतील म्हणून
- ब. सिद्धेश्वरशास्त्री रागावतील म्हणून
- क. वासुदेव रागावेल म्हणून
- ड. एकदा किरवंताचे काम केले की ते बहिष्कृत होतील म्हणून

नवकवितेचे जनक कोणाला म्हटले जाते?

- अ. बा. सी. मर्ढेकर
- ब. केशवसुत
- क. अरुण कोलटकर
- ड. दिलीप चित्रे

सिद्धेश्वर शास्त्र्यांना स्वप्नात कोण दिसते?

- अ. ढबूशास्त्रींची आई
- ब. दिगंबरशास्त्रींची पत्नी
- क. वेदांतशास्त्रींची आई
- ड. रेवती

ग्रामीण स्त्रीची वेदना खालीलपैकी कोणत्या कवयित्रीच्या कवितेतून व्यक्त झाली आहे?

- अ. प्रज्ञा दया पवार
- ब. सुजाता महाजन
- क. कल्पना दुधाळ
- ड. वीरा राठोड

वस्तूचे मानवी जीवनावर होणारे आक्रमण हे आशयसूत्र खालीलपैकी कोणत्या कवितेतून दिसून येते?

- अ. स्वगत एका अतिशहाण्या सावणाचं
- ब. उजेडाच्या तिरडीवर
- क. मनातल्या मनात चित्रं पाहताना
- ड. किडक्या दातांचं सफरचंद

सरकारी योजनांच्या नावाखाली आदिवासी समाजाची होणारी फसवणूक खालीलपैकी कोणत्या कवितेतून व्यक्त होते?

- अ. शाळेबद्दल
- ब. तांडा
- क. पूर्वपिठाचं दळणकांड
- ड. अपरिहार्य मौन

भि. शि. शिंदे यांनी लिहिलेल्या कोणत्या नाटकाने दलित रंगभूमी गाजवली?

- अ. युगयात्रा
- ब. थांबा रामराज्य येतंय
- क. काळोखाच्या गर्भात
- ड. कोण म्हणतं टक्का दिला

टिळकांच्या घरी मधूला कशी वागणूक मिळते?

- अ. सन्मानाची
- ब. मित्रत्वाची
- क. अस्पृश्यतेची
- ड. बंधुतेची

कावळ्यांची शाळा, माणूस नावाचे बेट ही नव्या आशयाची वास्तववादी नाटके कोणी लिहिली आहेत?

- अ. विष्णुदास भावे
- ब. वि. वा. शिरवाडकर
- क. विजय तेंडुलकर
- ड. महेश एलकुंचवार

महानगरातील कामगारांचे अभावग्रस्त जगणे कोणत्या कवीच्या कवितेतून व्यक्त झाले आहे?

- अ. नारायण सुर्वे
- ब. नामदेव ढसाळ
- क. विंदा करंदीकर
- ड. शरच्चंद्र मुक्तिबोध

नाटकाच्या शेवटी वासुदेवाचा पराभव का होतो?

- अ. सिद्धेश्वरशास्त्री वेदांतशास्त्रींकडे जातो
- ब. वासुदेवाची हत्या होते
- क. रेवती मधूला गरूड पुराण वाचावयास सांगते
- ड. वासुदेवाची प्रेयसी त्याला फसवते

वर्तमानपत्रांतील घटनांचा माणसांवर काय परिणाम होतो आहे असे कवीला वाटते?

- अ. माणसांना असुरक्षित वाटते
- ब. माणसांना दुःख होते
- क. माणसांना राग येतो
- ड. आपल्याच माणसांबद्दल संशय वाटतो

भिडावं लागेल स्वतःशीच ही कविता काय सुचवू पाहते?

- अ. स्त्रियांचे दुःख
- ब. स्त्रियांचा विद्रोह
- क. स्त्रियांनी स्वतःचा आतला आवाज ऐकला पाहिजे
- ड. स्त्रियांची सहनशीलता

आदिवासी समाजाचे अस्थिर जगणे खालीलपैकी कोणत्या कवितेतून व्यक्त झाले आहे?

- अ. शाळेबद्दल
- ब. पूर्वपिठाचं दळणकांड
- क. बिरसा मुंडा
- ड. भिडावं लागेल स्वतःशीच

मानवी जीवनातील अनिश्चितता, मृत्यूची जाणीव खालीलपैकी कोणत्या कवितेतून व्यक्त झाली आहे?

- अ. किडक्या दाताचं सफरचंद
- ब. बेंबी नसलेला माणूस
- क. ...आणि इथेही त्याची मारली जाते
- ड. उजेडाच्या तिरडीवर

प्रेमानंद गज्वी यांच्या कोणत्या नाटकात वेठबिगरांची वेदना मांडली गेली आहे?

- अ. घोटभर पाणी
- ब. तणमाजोरी
- क. जय जय रघुवीर समर्थ
- ड. देवनगरी

'साकल्याचा प्रदेश' या काव्यसंग्रहातील कविता कोणत्या कारणाने आधुनिक ठरतात?

- अ. समकालीन जगण्याचे चित्रण करतात
- ब. प्रयोगशील लेखन
- क. प्रतिमांचा वापर
- ड. दुर्बोध भाषा

बापू थोरातांच्या अंत्यसंस्काराच्यावेळी शिंदे गणूशी कशाबद्दल बोलत असतो?

- अ. बापूच्या अकाली निधनाबद्दल
- ब. स्वतःच्या मुलाच्या लग्नाबद्दल
- क. देवराव-खेमरावाच्या स्वार्थाबद्दल
- ड. ढबूशास्त्र्याबद्दल

जागतिकीकरणाचा मानवी जीवनावर होणारा परिणाम खालीलपैकी कोणत्या कवितेतून व्यक्त झाला आहे?

- अ. स्वच्छंदवादी कविता
- ब. नवकविता
- क. वास्तववादी कविता
- ड. नव्वदोत्तरी कविता

मराठी रंगभूमीवर वास्तववादी नाटके कोणत्या संस्थामुळे सर्वप्रथम येऊ लागली?

- अ. आय. एन. टी.
- ब. साहित्यसंघ
- क. अत्रे थिएटर्स
- ड. नाट्यमन्वंतर

वासुदेवाने कोणाशी लग्न करावे असे सिद्धेश्वराला वाटते?

- अ. जगतापाच्या मुलीशी
- ब. रेवतीच्या बहिणीशी
- क. शिंदेच्या मुलीशी
- ड. थोरातांच्या बहिणीशी

सिद्धेश्वर शास्त्री भ्रमिष्ट को होतो?

- अ. रेवतीच्या वागण्याचा परिणाम म्हणून
- ब. द्विधा मनःस्थिती झाल्याने
- क. ढबूशास्त्री आपला व्यवसाय घेईल या भयाने
- ड. बापू थोराताच्या भूताच्या भयाने

'कणसांचे मरणोत्सव' ही कविता कोणाची आहे?

- अ. वीरा राठोड
- ब. प्रज्ञा दया पवार
- क. कल्पना दुधाळ
- ड. सुजाता महाजन

आधुनिक काळात 'स्व' ची ओळख हरवलेला माणूस या अर्थाचे सूचन खालीलपैकी कोणत्या प्रतिमेतून होते?

- अ. प्रतिकुलतेच्या टायरखाली चिरडताना
- ब. बेंबी नसलेला माणूस
- क. किडक्या दाताचं सफरचंद
- ड. कल्चरल शॉक

ढबूशास्त्र्यांना मधूने कोणता ग्रंथ वाचू नये असे वाटते?

- अ. गरूड पुराण
- ब. गुरुचरित्र
- क. ज्ञानेश्वरी
- ड. भागवत

बंजारा समाज आजही परिवर्तनाच्या प्रतिकेत आहे ही जाणीव खालीलपैकी कोणत्या कवितेतून व्यक्त झाली आहे?

- अ. मोक्ष
- ब. तांडा
- क. वर्तमानपत्र
- ड. जळू

ढबूशास्त्र्याला सिद्धेश्वरशास्त्री त्याच्या पोटावर पाय देतो असे का वाटते?

- अ. कारण सिद्धेश्वरशास्त्री वेदांतशास्त्रींकडे अंत्यकर्माला जात नाही.
- ब. कारण मधू गरूड पुराण वाचत नाही.
- क. कारण वासुदेव ब्राह्मणेतर मुलीशी लग्न ठरवतो.
- ड. कारण सिद्धेश्वरशास्त्री जगतापाच्या मुलीची पत्रिका पाहतो

दलित रंगभूमीवरील नाटके प्रामुख्याने कोणता प्रत्यय देतात?

- अ. दलितांबद्दल चीड
- ब. दलितांच्या वेदनेची जाणीव
- क. ब्राह्मणांवरील अन्यायाची चीड
- ड. मराठ्यांबद्दल अभिमान

'किरवंत' हा व्यवसाय करणाऱ्या ब्राह्मणाला प्रामुख्याने कोणत्या प्रदेशात वाईट वागणूक मिळते?

- अ. बिहार
- ब. कोकण
- क. विदर्भ
- ड. मराठवाडा

'प्रतिकूलतेच्या टायरखाली चिरडताना' या कवितेतून कोणत्या अर्थाचे सूचन होते?

- अ. कवीचे खडतर बालपण
- ब. कवीचे तारुण्यसुलभ अनुभव
- क. सामाजिक प्रश्न
- ड. मानवी जीवनातील असुरक्षितता

संजय पवार यांनी लिहिलेले दलित रंगभूमीवरील नाटक खालीलपैकी कोणते आहे?

- अ. मन्वंतर
- ब. कोण म्हणतं टक्का दिला
- क. घोटभर पाणी
- ड. बामणवाडा

कवितेचे पारंपरिक संकेत मोडून नवा आशय व नव्या प्रतिमा मराठी कवितेत कोणी आणल्या?

- अ. शरच्चंद्र मुक्तिबोध
- ब. विंदा करंदीकर
- क. बा. सी. मर्डेकर
- ड. नारायण सुर्वे

कल्पना दुधाळ यांच्यामते ग्लोबल एरिया नेटवर्कमध्ये कव्हरेज क्षेत्राच्या बाहेर कोण फेकले गेले आहे?

- अ. आदिवासी
- ब. शेतकरी
- क. लमाण
- ड. बंजारा

रेवती वासुदेवाला कोणती जाणीव करून देते?

- अ. वासुदेवाला लहानपणापासून तिने वाढवल्याची
  - ब. घरच्या दारिद्र्याची
  - क. बायको अन्य जातीची केली तरी त्याचे किरवंत असणे संपणार नाही याची
  - ड. त्याने लग्न करणे आवश्यक आहे याची
-